

RECENZII

1. Simon CHARBONNEAU, DROIT COMMUNAUTAIRE DE L'ENVIRONNEMENT

Editura l'Harmattan, Paris, 2002, Colection Logiques Juridiques

Materialul bibliografic supus recenzării, concretizat în cartea intitulată „**Dreptul comunitar al mediului**” ne oferă numeroase și originale fațete ale problematicii actuale în domeniul mediului.

Dreptul mediului, ca disciplină de sine stătătoare, este o creație relativ nouă. Cu mult mai nou este dreptul comunitar al mediului. Ne confruntăm cu o avalanșă de noțiuni impuse de realitățile epocii pe care o parcurgem.

Evoluția rapidă a domeniului a fost cerută imperios de situația îngrijorătoare în probleme ce privesc mediul în care trăim și care au legătură în mod direct cu însăși viața noastră. Este vorba de numeroasele consecințe ale poluării și ale degradării mediului, de gravele și tot mai amplele accidente ecologice, care tind să distrugă echilibrul ecologic existent, aflat și așa într-o stare precară.

Toate aceste probleme au avut ca rezultat unirea forțelor pentru rezolvarea situațiilor îngrijorătoare, distructive pentru mediu. Apariția unui drept comunitar al mediului este expresia unei concepții de viață și de „luptă” împotriva unor consecințe primejdioase pentru omenire folosindu-se eforturile conjugate ale țărilor membre ale Comunității. Problemele de mediu nu mai pot fi rezolvate izolat sau doar în cadrul strict ale unei națiuni pentru că întinderea lor a căpătat dimensiuni mondiale, globale, transfrontaliere.

La nivel european s-a dezvoltat un drept comunitar al mediului aflat în plină ascensiune caracterizat prin multitudinea de reglementări, de planuri, de strategii, care au ca scop acțiuni pentru salvarea naturii, a mediului și deci pentru creșterea calității vieții oamenilor.

Lucrarea de față își polarizează întregul conținut în jurul ideii de drept comunitar al mediului, realizând o radiografiere a contextului politic, științific, economic și sociologic în care sunt tratate și implementate strategiile de mediu.

Cartea, scrisă cu multă pricepere și cu spirit de observație, este structurată pe două părți (mai exact titluri) echilibrate și în același timp complementare.

Titlul I intitulat „**Fundamentele și punerea în aplicare a dreptului comunitar al mediului**”, este alcătuit din trei capitole fiecare dintre acestea ramificându-se în mai multe secțiuni, în cadrul cărora suntem invitați să cunoaștem următoarele aspecte: politica comunitară de mediu; instrumentele utilizate în aplicarea politicilor de mediu (programe, reglementări, directive, strategii de mediu);

instituțiile comunitare care au competență în materie de drept comunitar al mediului (Comisia, Consiliul Miniștrilor de Mediu, Parlamentul European, Agenția Europeană de Mediu); fundamentele juridice ale dreptului comunitar al mediului și modalitățile de punere în practică ale acestui drept.

Titlul II denumit „*Căi de acțiune ale dreptului comunitar al mediului*” este structurat în 4 capitole fiecare cuprinzând mai multe secțiuni, în care se reliefează principalele ramificații pe probleme de interes ale dreptului comunitar al mediului: acceptarea socială a riscurilor de mediu și sanitare; lupta împotriva poluării „cronice” (a surselor acvative, a aerului, a poluării produse de deșeuri); gestiunea riscurilor industriale și științifice, încheind cu protecția naturii și a agriculturii.

Primul titlu are un caracter preponderent teoretic, pentru că în titlul al doilea să ne întâlnim cu detalii practice, cu amănunte privind modalitățile prin care se acționează la nivel comunitar pentru restabilirea unei situații mai puțin îngrijorătoare a mediului.

Inedită este propunerea unei soluții de către autorul lucrării care consideră că singura modalitate viabilă pentru rezolvarea controverselor și dificultăților metodologice folosite până în prezent, și anume: constituirea unei noi discipline pe care o denumește „**le droit du danger**” – „**dreptul pericolului**” – care ar putea să înglobeze ansamblul disciplinelor apărute până în acest moment în problematica pericolelor de origine naturală și tehnologică născute odată cu dezvoltarea societății și care au impact asupra comunității umane care este, în definitiv, „mai vulnerabilă ca niciodată”.

Parcurgând întreg materialul bibliografic constatăm că acesta nu este nici o analiză managerială, nici una tehnocratică, ci se înscrie pe linia concepției umaniste și dialectice și are în vedere raporturile milenare existente între om și natură.

Se remarcă bogăția și diversitatea surselor bibliografice, dar în special trimerile generoase la o suită vastă de reglementări proprii dreptului comunitar al mediului, foarte recent apărute, pe care autoarea le utilizează în demersul său.

Printr-un statornic gest al evaluărilor și reconsiderărilor, autorul abordează tematica cărții într-o manieră personală, caracterizată prin rigurozitatea datelor, prin caracterul științific al discursului, prin nota de profundă seriozitate și elocvență cu care tratează și își exemplifică ideile.

Atent cunoscător a realităților în probleme de mediu și nu numai, Simon Charbonneau conchide că, deși s-au realizat pași în direcția rezolvării problemelor stringente și acute ale mediului, aceștia nu au fost uriași. De aceea, în continuare va fi nevoie de efortul tuturor pentru salvarea mediului, nu numai pentru actualitate ci și pentru generațiile viitoare.

Asist. Univ. Angelica Cobzaru

Universitatea „George Bacovia” Bacău